

Acceptatie Dierenwelzijnsmonitor

Vincent Pompe
Lectoraat Dierenwelzijn

Bijscholingsactiviteit 1 'Meten Dierenwelzijn'

Lectoraat Dierenwelzijn



Acceptatie monitor

WQ en Vleeskalverhouders

Kwaliteit en Acceptatie

Complexiteit van de praktijk

Benadering van de praktijk

Van praktijk naar onderwijs



and farmers

Lectoraat Dierenwelzijn



Acceptatie monitor

WQ en Vleeskalverhouders

Kwaliteit en Acceptatie

Complexiteit van de praktijk

Benadering van de praktijk

Van praktijk naar onderwijs



Lectoraat Dierenwelzijn

Hogeschool
VHL
University of Applied Sciences

Route naar de welzijnsmonitor

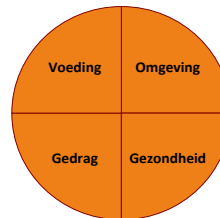
- Welzijnsmonitor is ontwikkeld door kennisinstellingen en sectorpartijen (I, F, NL)
- 'Bottom up' benadering door nauwe samenwerking met relevante partijen uit de vleeskalversector.
- De partijen en stakeholders hebben een redelijke mate van consensus over de inhoud van de protocollen.
- Er is een versie welzijnsmonitor vleeskalveren

Lectoraat Dierenwelzijn

Hogeschool
VHL
University of Applied Sciences

Monitoringsaspecten
Vol kalf
Afwijkende mest
Afwijkende ademhaling
Neusuitvloeijing
Hoesten
Kreupele kalveren
Klauwproblemen
Gewrichtsproblemen
Verkregen slijmbeurs
Aangebeten staart of oor
Infectieuze huidbeschadiging
Eeltplekken
Natte vacht
Dof en/of dor haarkleed
Urine zuigen
Achterstand in conditie en gewicht
Slome en zieke kalveren

Wetenschap aan zet



(WM-VK)
 Welzijnsmonitor Vleeskalveren
 is nog in ontwikkeling

Lectoraat Dierenwelzijn



Maar,

- In het onderzoek stond de kwaliteit van de verzamelde onderzoeksgegevens voorop.
- Professionele vleeskalverdierenartsen en onderzoekers (WUR) deden waarnemingen op vleeskalverbedrijven.
- Focus op ontwikkelen monitoringsinstrument, weinig aandacht aan het gebruik door de vleeskalverhouder.
- Hierdoor is de welzijnsmonitor is nog niet 'rijp' is voor een algemene toepassing in de praktijk.

Lectoraat Dierenwelzijn



Validiteit en haalbaarheid

- Naast de wetenschappelijke validiteit
- Moet de haalbaarheid worden vergroten
 - Stakeholders: SKV (Stichting Kwaliteitsgarantie Vleeskalversector) en vleeskalverhouders ermee laten werken
 - Monitor te vereenvoudigen
 - Relevantie voor de bedrijfsvoering te verbeteren
 - De audit te doen met oog op het primair proces
 - Het advies concreet te maken met duidelijke maatregelen
- Effect = kwaliteit (validiteit) * acceptatie (haalbaarheid)

Acceptatie monitor

WQ en Vleeskalverhouders

Kwaliteit en Acceptatie

Complexiteit van de praktijk

Benadering van de praktijk

Van praktijk naar onderwijs

Onderzoek en advies in de diersector

$$E = K * A$$

Moduleboek PDM04

Nogmaals WM-VK

- Er is een welzijnsmonitor (vleeskalveren) ontwikkeld.
 - Aangestuurd vanuit de maatschappij
 - Goedgevonden vanuit de sector
 - Ontwikkeld door de wetenschap
- Voor een goede inbedding in de praktijk dient deze aan te sluiten bij de wensen en verwachtingen uit de praktijk van de dierhouder.

Wat is $E=K*A$

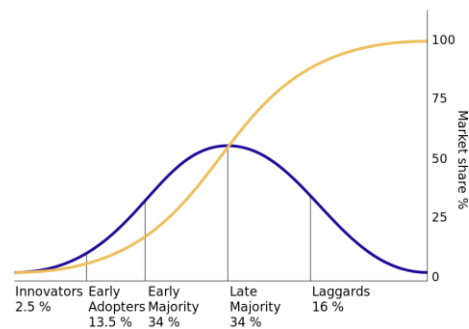
- Een *effectieve* invoering van de welzijnsmonitor is afhankelijk van:
 - de *kwaliteit* van de resultaten die het kan voortbrengen,
 - de *acceptatie* van betrokken veehouders.

Acceptatie is niet berusting

Acceptatie	Berusting
Actieve aanvaarding	Passieve aanvaarding
Beslissen / autonomie	Uitvoeren / heteronomie
Leiders	Volgers
Zelfstandige veehouders	Contracthouders
Vrije Ondernemers	Gebonden Ondernemers

Acceptatie is ook afhankelijk van

- de mate waarin men open staat voor verandering, en
- de mate waarin men open staat voor informatie en waarin men die informatie vertrouwt



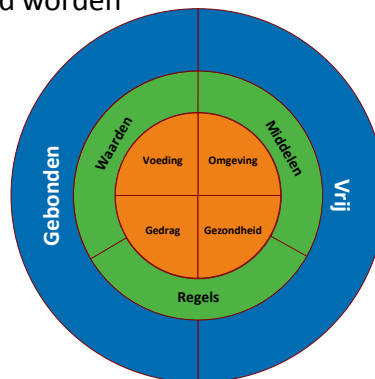
Proactief : Doe-het-zelf : Afwachtend : Teruggetrokken

Werken aan acceptatie

- Iets wordt geaccepteerd als het
 - preferenties versterkt en/of
 - belemmeringen wegneemt.
- Dit betekent dat
 - preferenties en belemmeringen van de veehouders bekend moeten zijn
 - deze moeten worden 'ingebouwd' in de uiteindelijke monitor.

Verdere analyse

- De praktijk die de acceptatie bepaalt
- Hoe kan acceptatie gestimuleerd worden
 - Vanuit de wetenschap
 - Vanuit het onderwijs



Acceptatie monitor

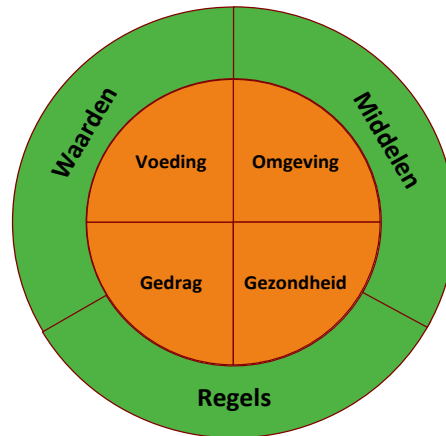
WQ en Vleeskalverhouders

Kwaliteit en Acceptatie

Complexiteit van de praktijk

Benadering van de praktijk

Van praktijk naar onderwijs

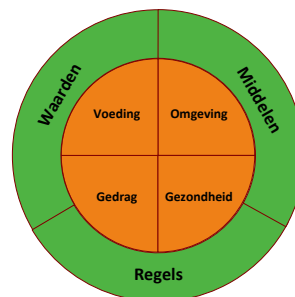


Lectoraat Dierenwelzijn



De complexiteit van de praktijk

- Een bedrijf opereert in een complex van:
 - **Waarden**: winst, arbeidplezier, dier
 - **Middelen**: geld, huisvesting, dier(type)
 - **Regels**: dier (welzijn), gezondheid (antibiotica), milieu (emissie), landschap (RI)



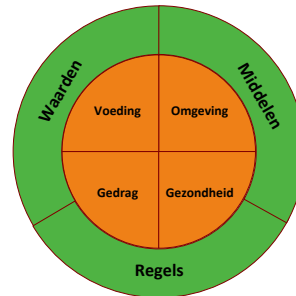
Lectoraat Dierenwelzijn



Conflicten tussen en binnen de velden

- Systeeminnovaties :
 - Duurzaam investeren
- Welzijn en Gezondheid van dieren:
 - Welfare Quality
 - Ziektebestrijding
- Maatschappelijke inpassing
 - Transparantie, openheid en interactie
 - Landschappelijke inpassing
- Energie, milieu en klimaat
 - Voer-mest Kringloop
 - Duurzame grondstoffen
- Markt en ondernemerschap
 - Bewustwording van mogelijkheden voor zelfsturing
- Verantwoord consumeren
 - Aantoonbaar duurzaam geproduceerd

Zie: Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij



Lectoraat Dierenwelzijn

Hogeschool
VHL
University of Applied Sciences

Waarden, middelen en regels

- Veehouders moeten verschillende ballen in de lucht houden.
 - Bedrijf, sector en maatschappij
 - Vraag en aanbod
 - Ondernemersrisico en ondernemersplezier

Lectoraat Dierenwelzijn

Hogeschool
VHL
University of Applied Sciences

Acceptatie monitor

WQ en Vleeskalverhouders

Kwaliteit en Acceptatie

Complexiteit van de praktijk

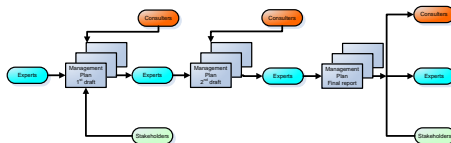
Benadering van de praktijk

Van praktijk naar onderwijs

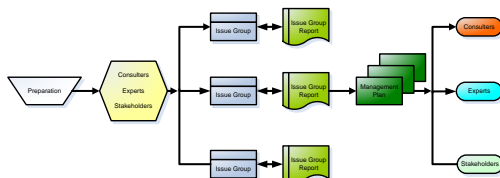


Twee routes

- Die van de expert



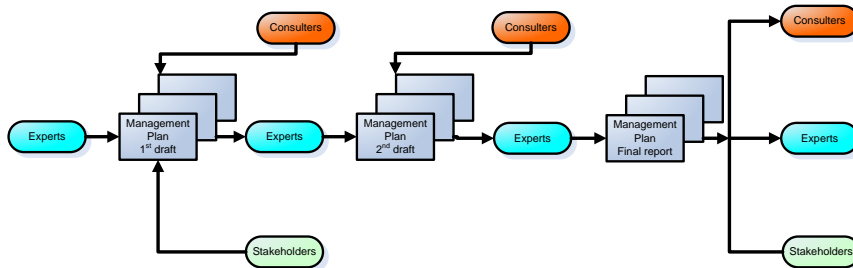
- Die van de participatie



Expert route

- **Experts** verzamelen bestaande data
- **Experts** stellen een 1e concept op
- **Experts** nemen contact op met stakeholders / adviseurs
- **Experts** stellen een verbeterde versie op
- **Stakeholder / adviseurs** bekijken het plan
- **Experts** verwerken commentaar in eindversie
- **Stakeholder / adviseurs** accepteren / verwerpen het plan

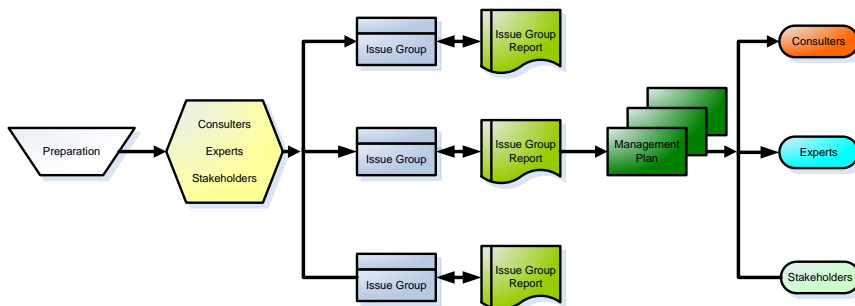
Expert Management



Participatieve route

- Vroege deelname van stakeholders in het definiëren van het probleem, de oplossing en het proces
- Experts, adviseurs en stakeholders werken samen aan het project
- Proceskenmerk
 - **Input:** samen de agenda opstellen
 - **Throughput:** samen zorgen voor toegang en transparantie
 - **Output:** samen het resultaat evalueren.

Participatief Management

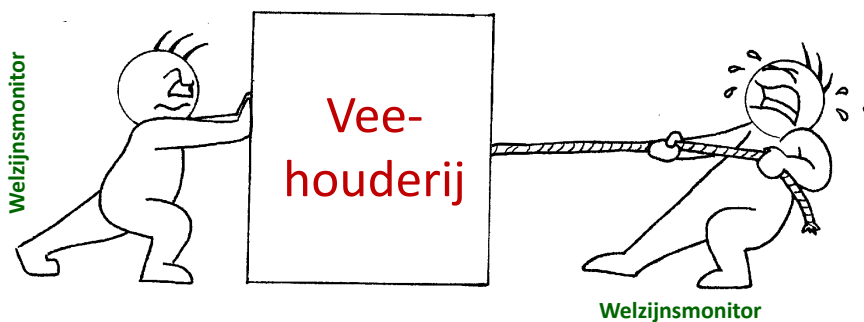


Vergelijking routes

Expert	Participatief
Zaken zijn goed te beschrijven	Totale plaatje is vaag: organisatie en ondernemen
Kan technische waarden en problemen goed identificeren	Kan maatschappelijke wensen en (belangen)problemen goed benaderen
Validatie bij precisie	Validatie bij benadering
Gegarandeerd resultaat	Onvoorspelbaar resultaat
Leeft structuur nodig	Leeft van dynamiek
Pull	Push

Push or Pull?

Wat geldt voor de vleeskalveren?



Synchronisatie WM-VK

- Proces tot nu toe teveel PULL
- Omschakelen naar PUSH
- De welzijnsmonitor dient nader te worden gesynchroniseerd met de praktijk van de veehouder door:
 - het te toetsen aan het beoogde gebruik door de beoogde gebruikers (*utilisatiefocus*).
 - het te toetsen aan de behoefte, belemmeringen en kansen voor de praktijk (*situationele responsiviteit*).
 - ruimte te bieden voor een alternatieve invulling het originele ontwerp (*eigenaarschap*).

Workshops 1 met de veehouders

- Doel: (Her)kennen van welzijnsaspecten (op foto's)
 - Verwachte resultaat voor de deelnemers: hebben besef van de verschillende welzijnsaspecten
 - Verwachte resultaat voor het project: inzicht in de parate kennis van veehouders
- Doel: bepalen van impact van de welzijnsaspecten voor het bedrijf
 - Verwachte resultaat voor de deelnemers: verdere reflectie op welzijn en het zien van 'kansen' voor implementatie
 - Verwachte resultaat voor het project: inzicht in de bedrijfsmatige sterktes en zwaktes van welzijnsaspecten

Workshop 2 met de veehouders

- Discussie over de algemene waardering potentie / effect van de welzijnsmonitor
 - Verwachte resultaat voor de deelnemers: praktijkervaring wordt gebruikt voor beoordeling.
 - Verwachte resultaat voor het project: verhalen geven inzicht in de verwachte impact van de welzijnsmonitor

- Ontwerp eigen monitor
 - Verwachte resultaat voor de deelnemers: worden designers; zelf aan het stuur
 - Verwachte resultaat voor het project : nieuwe frisse ideeën

Acceptatie monitor

WQ en Vleeskalverhouders

Kwaliteit en Acceptatie

Complexiteit van de praktijk

Benadering van de praktijk

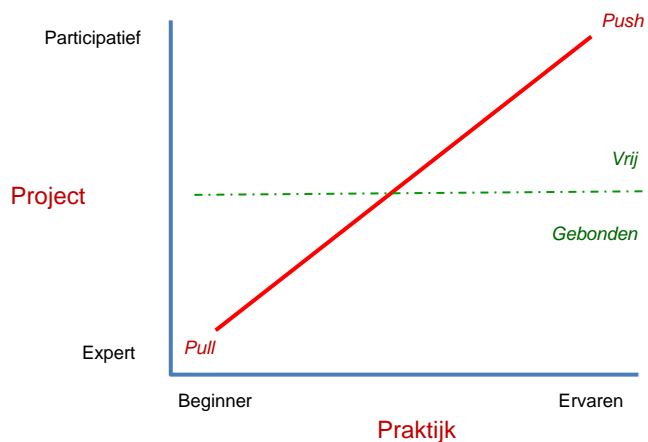
Van praktijk naar onderwijs



Onderscheid in het beroepsonderwijs

- Beginnende praktijk (**School**)
 - Expert benadering
 - Aanbieden van kennis
 - **Eerst denken dan doen**
- Ervaren praktijk (**Werkplaats**)
 - Participatieve benadering
 - Aanbieden van mogelijkheid geven om het eigen te maken
 - Eigen maken betekent experimenteren
 - **Doen om van daaruit te denken**

Eerst pull om dan te pushen



Acceptatie monitor

WQ niet zonder de veehouders

$E=K*A$

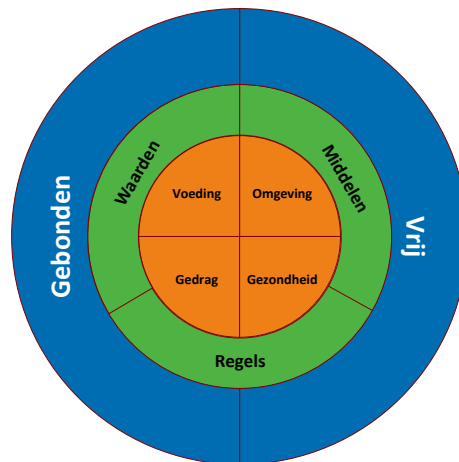
Waarden, middelen en regels

Expert of participatief

Eerst Pull om te Pushen



Lectoraat Dierenwelzijn



Acceptatie Dierenwelzijnsmonitor
dank voor de vragen

Lectoraat Dierenwelzijn

